

LEDER

Fast fisk?

I dagens RA kommer det fram at forskningsprosjektet Green Char vurderer røyeoppdrett i Tinnsjøen. Målet i kilo fiske er dette i noe mindre skala en det vi har blitt skissert for lakseanlegget på Svadde. Forsker Espen Lydersen understreker at det skal være fundert på stedege fisk, ingen bruk av antibiotika og i det hele tatt en økologisk bærekraftig produksjon. Det største oppdrettsanlegget for røye i Telemark er så langt er selskapet Telemarkrøye i Fyresvatnet som har konsesjon til å produsere 300 tonn slaktefisk i året. I første omgang skal dagens fosfor og algenivå måles for å finne ut hvor mye fisk og dermed utslipp hvert av de fire innlandsvannene kan tåle - før det bryter med regelverket for god vannkvalitet. Satsingen er basert på forskning ved høgskolen i Bø og er forankret i blant annet AT Skog og Telemark Bondelag. Det er betryggende. Opprett av fisk på land og i åpne mærer i Telemark var knapt et tema for noen år

siden. Nå kan det derimot vokse fram et marked for fisk fra innlandsvann og landbaserte anlegg i Telemark. Høyt nivå av miljøgift og mikroplast i mye av den norske sjømaten, samt oppdrettere som må ta i bruk stadig tøffere metoder for å holde lakselusa i sjakk demper appetitten. Det kan det bety at store kjøpegrupper er villig til å betale litt ekstra for fisk som har vokst opp renere farvann.

Miljøgift og plast i sjømat kan skape et marked for Svaddelaks

Torfinn Skåttet

Torfinn Skåttet, red.

PFU

Rjukan Arbeiderblad arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål.

RA

Redaktør: Torfinn Skåttet
Storgata 20, 3660 Rjukan
Telefon: 35 08 00 50

Ekspedisjonstid: Man-fr. kl. 08.00-15.30.
e-post annonser/hurrahilsen: annonse@rablad.no
e-post redaksjonen: ra@rablad.no-www.rablad.no

IKKE FÅTT AVISA? RING 95 04 02 90

TIPSTELEFON

Send «rjukantips» og ditt tips til 2005

RØYE: - Dette skal ikke bare være økonomisk bærekraftig, men også økologisk, sier Lydersen (arkivfoto av Tinnsjørøye)

Green Char har tro på røyeoppdrett Tinnsjøen

Røye i mærer

Forskningsprosjektet Green Char vurderer røyeoppdrett i Tinnsjøen.

Mens planene for lakseoppdrettsanlegget på Svadde tar form, er et nytt oppdrettsanlegg i Tinnsjøen på klekkestadiet. Det er Vest Telemark Blad (VTB) som melder dette. Bakgrunnen er at Telemarkrøya AS i samarbeid med professor Espen Lydersen ved Høyskolen i Sørøst-Norge, avdeling Bø, ønsker å få til en økonomisk og økologisk bærekraftig oppdrettsnæring i Telemark, basert på stedege røye. GreenChar oversatt til norsk betyr Grønn Røye. I dag er det oppdrett av røye i Fyresvatn. Her vil forskerne se på mulighetene for økt produksjon. I tillegg vil Lydersen og kollegaer vurdere tilsvarende oppdrett i tre andre regulerte innsjøer i Telemark. Det er da snakk om Nisser, Seljordsvatnet og Tinnsjø-

en.

- Jeg er opptatt av å få til noe positivt i Telemark. Drømmen min er å nå et mål innen ti år der det blir produsert mye røye i disse fire vannene. Skal vi få dette til, må vi i løpet av prosjektperioden på tre år bestemme oss for om en skal bygge et forskningsanlegg og et produksjonsanlegg for øyerogn her i Telemark, sier Lydersen til VTB.

100 millioner kroner

Øyerogn er når en ser et svart øye inne i egget. Da er ragna svært robust og kan lett distribueres til settefiskanlegg, lokalisert ved de fire innsjøene. Forskningsprosjektet har en kostnadsramme på ti millioner kroner. Han antar at fullt ferdigbygd forskningsanlegg vil beløpe seg til 100 millioner kroner.- Hvorfor Tinnsjøen, spør RA.

- Det er flere grunner. Alle disse fire regulerte vannene ligger så høyt og langt inn i landet at det re-

duserer risikoen for parasitter. Vanngjennomstrømmingen i Tinnsjøen er god. Altså vannet har kort oppholdstid. Røya er en kaldtvannsfisk og Tinnsjøen har temperaturene som skal til. Alle de tre innsjøene som vi vurderer ligger også tett på godt besøkte turiststeder. Lakseoppdrett i sjø er i dag økonomisk bærekraftig, men ikke økologisk. Vi vil unngå bruk av antibiotika og basere produksjonen på stedege røye, understreker han.

Professor Lydersen har allerede tatt flere vannprøver over tid, i alle de fire aktuelle innsjøene.

- Det er spesielt konsentrasjonen av fosfor og klorofyll-a (red.anm. algenmengde) vi undersøker i innsjøene. Målingene danner grunnlaget for å beregne hvor mye fisk en kan produsere innenfor regelverket for god vannkvalitet. Her kan eventuelt utslipp av fosfor fra det planlagte lakseoppdrettsanleg-

get på Rjukan, være med å påvirke hvor mye røye en kan produsere i Tinnsjøen, sier han.

-Hva slags fôr skal brukes?

- Nå er det ikke utviklet et eget fôr til røye enda, men det regner jeg med vil bli forsket fram hvis det blir økt oppdrett på røye i årene framover. Foreløpig bruker en samme fôr som i ørretoppdrett.

Grunneiere

- Har du sett deg ut et sted i Tinnsjøen for denne type åpne mærer?

- Nei, så langt har vi ikke kommet. Her må det hentes inn tillatelse fra grunneier blant annet. Vi undersøker primært hvilket økologisk bærekraftig produksjonspotensial vi har for oppdrett av røye i åpne mærer i Tinnsjøen og i de tre andre innsjøene. Hvor i innsjøene anleggene eventuelt skal ligge, vil bli vurdert senere.

EGIL STENSRUD

Et anlegg under utklekking

MATFISK: Professor Espen Lydersen har tro på røye som matfisk. - Det er en fantastisk matfisk med en fin konsistens, sier han. Forskeren tror på et marked for oppdrettsfisk fra kalde innsjøer i Telemark, som Tinnsjøen (bildet). Selskapet Green Char har fått 200 000 kroner av det regionale forskningsfondet Oslofjorden, som Telemark er sortert under. Selskapet vil også snart få svar på om fondet går inn med millioner til forskningsprosjektet, som har en ramme på 10 millioner kroner.

